

LT

LT

LT

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 27.2.2008
KOM(2008) 113 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

dėl naujoviškų ir tvarių su mišku susijusių ES pramonės šakų

ES ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos dalis

{SEC(2008) 262}

TURINYS

1.	Įvadas	3
2.	Nauji su mišku susijusių ES pramonės šakų uždaviniai	3
3.	Integruotasis su mišku susijusių ES pramonės šakų tvaraus konkurencingumo stiprinimo metodas	6
3.1	Bendri tikslai	6
3.2.	Su mišku susijusių ES pramonės šakų konkurencingumo stiprinimo veiksmai	7

1. ĮVADAS

Plaušieną, popierių ir popierines pakuotes gaminančios ir medienos apdirbimo įmonės, pvz., lentpjūvės ir medienos plokščių gamintojai, naudoja tas pačias žaliavas: medieną arba regeneruotą popierių ir medieną. Todėl vartojama „su mišku susijusių pramonės šakų“ sąvoka. Ji taip pat apima specializuotus, pvz., kamštienos ir poligrafijos, sektorius. Vertės grandinėje nuo miško iki galutinių vartotojų, tarpinių gamybos etapų konkurencingumas naudingas ir kitiems gamybos etapams. Pavyzdžiui, konkurencinga miškininkystės produkcija didina ir medienos bei popieriaus pramonės šakų konkurencingumą.

Su mišku susijusiose pramonės šakose, kurių produkcijos vertė sudaro 365 mlrd. EUR, o pridėtinė vertė – apie 120 mlrd. EUR, sukurta daugiau nei trys milijonai darbo vietų 344 000 įmonių. Dauguma šių pramonės šakų yra svarbios užtikrinant tvarų užimtumą kaimo vietovėse.

Apskritai su mišku susijusios ES pramonės šakos yra konkurencingos, jų techniniai ir prekybos rodikliai – puikūs. Plaušienos ir popieriaus, medienos apdirbimo ir poligrafijos sektoriai pirmauja pasaulyje. Tačiau šiame sektoriuje kyla sunkumų, visų pirma dėl galimybės įsigyti žaliavų, poreikio mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, naujovių diegimo, miško produktų prekybos ir susijusios informacijos. Be to, medienos apdirbimo ir poligrafijos sektoriuose ypač svarbus MVĮ vaidmuo.

Komunikatu dėl su mišku susijusių pramonės šakų konkurencingumo, naujovių diegimo ir tvarumo įgyvendinama 2005 m. spalio mėn. Komisijos komunikate¹ išdėstyta ES pramonės politikos strategija, kurioje pateikiamos kelios sektorių iniciatyvos, įskaitant komunikatą dėl šių pramonės šakų.

Siūlomais veiksmais papildomas 2006 m. birželio mėn. Komisijos priimtas miškams skirtas veiksmų planas² ir padedama siekti tikslo didinti ilgalaikį su mišku susijusių sektorių konkurencingumą. Jie buvo pateikti svarstyti visuomenei, po to juos peržiūrėjo Bendrijos miškininkystės ir miškų pramonės politikos patariamasis komitetas.

2. NAUJI SU MIŠKU SUSIJUSIŲ ES PRAMONĖS ŠAKŲ UŽDAVINIAI

a) Galimybė gauti žaliavų

Kadangi su mišku susijusiose pramonės šakose naudojama daug medienos, galimybė jos įsigyti konkurencinga kaina yra lemiamas jų našumo veiksnys. Daugelio su mišku susijusių pramonės šakų medienos sąnaudos yra didžiausios. Popieriaus gamyboje daugiau nei 30 % visų sąnaudų tenka medienai; lentpjūvių pramonėje – 65–70%. Todėl labai svarbu skatinti vietos pasiūlą ir vengti medienos importo apribojimų.

Pagrindiniai su mišku susijusių pramonės šakų medienos žaliavų išteklių atnaujinami atželdinant ir natūraliai atsinaujinant miškui. Vietos medienos pasiūlą galima didinti pasitelkus tvarią miškotvarką³. Medienos rinkos turi veikti efektyviai, o medienos pasiūla turėtų būti didinama aktyviai dalyvaujant visoms suinteresuotosioms šalims, įskaitant miškų savininkus. Taip pat svarbu, kad būtų lengvinama prekyba medienos žaliavomis, nes pajautinės

¹ COM (2005) 474 galutinis.

² COM (2006) 302 galutinis.

³ Kaip nustatyta ministrų konferencijoje dėl miškų apsaugos Europoje – Lisabonos ir Vienos rezoliucijos dėl tvarios miškotvarkos.

medienos importas sudaro apie 10 % visos su mišku susijusioms ES pramonės šakoms tiekiamos medienos.

Kadangi vis sunkiau įsigyti pirminių žaliavų, jų vis daugiau naudojama regeneruotų. Šiuo metu apie pusė ES popieriaus pagaminama naudojant regeneruotą popierių, o tai 25 % daugiau nei 1998 m. Popieriaus regeneravimas ir gražinamasis perdirbimas padėjo padidinti gamybos našumą ir dėl to iš esmės buvo galima padidinti gamybą daugiau nenaudojant naujos medienos. Popieriaus gamybos, ruošos ir perdirbimo pramonės, leidėjų, spaustuvinių ir rašalo bei klijų gamintojų partnerystė⁴ siekiama dar labiau skatinti gražinamąjį popieriaus perdirbimą, gerinti regeneruoto popieriaus kokybę ir didinti galimybes perdirbti popierių. Be to, viešosios valdžios institucijos skatina efektyviau rinkti popierių, ir ši iniciatyva padės plėtoti ekonomiškai veiksmingesnę bei aplinką tausojančią veiklą ir šioje srityje stiprinti ES konkurencingumą. Daugelį medienos plokščių, ypač smulkinių plokštes ir vidutinio tankio medienos plaušų plokštes, galima gaminti iš regeneruotos medienos. Tačiau medienos nėra regeneruojama tiek, kiek popieriaus, nes ji naudojama ilgiau, o atliekos naikinamos įvairiais kitais būdais.

Be to, didėjant konkurencijai medienos, kaip žaliavos srityje, reikia atsižvelgti į įvairias politines aplinkybes, pvz., atsinaujinančiai energijai gaminti skirta mediena, biologinės įvairovės poreikiai, rekreacija bei kitos socialinės funkcijos. Didėjanti atsinaujinančios energijos paklausa skatina konkurenciją medienos žaliavos srityje, ypač medienos plokščių ir plaušienos sektoriuose. Padidėjus paklausai, nebūtinai išauga ir pasiūla, todėl kyla kainos. Atsižvelgiant į 2007 m. Europos Vadovų Tarybos išvadas, šis klausimas aptariamas 2008 m. sausio 23 d. Komisijos pasiūlyme dėl atsinaujinančių energijos išteklių skatinimo⁵. Jame pripažįstama, kad biomasė naudojama ne tik atsinaujinančiai energijai gaminti, bet ir kitiems tikslams, o valstybės narės ir Komisija raginamos atkreipti dėmesį į nacionaliniuose veiksmų planuose numatytus skirtingus naudojimo būdus ir į bendrą stebėseną bei ataskaitas.

Neteisėta medienos ruoša ir susijęs apdirbimas bei prekyba medienos produktais kenkia teisėtai miškų pramonei ir mažina jos teikiamas pajamas, kyla aplinkos apsaugos ir socialinių problemų, dirbtinai mažinamos kainos ir kuriamas neigiamas sektoriaus įvaizdis. ES miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos mediena (*angl.* FLEGT) veiksmų planu siekiama spręsti šiuos klausimus, imantis priemonių tiek pasiūlos, tiek paklausos srityse.

b) Klimato kaitos politikos poveikis

Tvari ir veiksminga miškininkystės politika per miškų teikiamą naudą skatina mažinti šiltnamio efektą sukeliančių išmetamųjų dujų kiekį. Be to, popieriaus ir medžio produktai yra papildomi anglies dvideginio, kurį sugeria medžiai, kaupikliai, todėl, didėjant popieriaus bei medienos gražinamajam perdirbimui ir rečiau atliekas šalinant sąvartyne, jie gali ilgiau išlaikyti gebėjimą kaupti anglies dvideginį.

ES klimato kaitos politika taip pat daro didelį poveikį plaušienos, popieriaus ir kai kurių medienos plokščių gamybai, nes šiuose sektoriuose suvartojama daug energijos. Įvairių šaltinių duomenimis, kuras ir elektros energija sudaro nuo 13 % iki 18% ES plaušienos ir popieriaus gamybos sąnaudų. Popieriaus fabrikai vartoja daug energijos, tačiau cheminės plaušienos fabrikai galėtų tapti grynosios energijos gamintojais. Šiose pramonės šakose apie pusę suvartojamos pirminės energijos pagaminama iš medienos biomasės. Lentpjūvėse ir medienos plokščių gamybos įmonėse pagaminama daug energijos, kurios užtektų ir šildymui,

⁴ Europos deklaracija dėl popieriaus regeneravimo.

⁵ COM (2008) 19 galutinis.

tačiau elektros energiją šioms įmonėms dažnai tiekia išorės tiekėjai. Mechaninė plaušienos ir popieriaus gamyba daugiausia priklausoma nuo išorės elektros ir dujų. Neseniai padidėjusios pastarųjų kainos šią pramonę labai veikia.

Aukštesniam kainų lygiui įtakos turėjo įvairios priežastys – didesnės pirminio kuro sąnaudos, poreikis mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir atsinaujinančių energijos šaltinių vystymas⁶. Didelės sąnaudos kenkia pramonės konkurencingumui, todėl siekiant, kad Europa taptų patrauklesnė investuoti į šį sektorių, reikia toliau liberalizuoti rinką ir plėtoti energijos vartojimo efektyvumo politiką. Svarbus indėlis – nuo 2007 m. rugsėjo mėn. taikomas trečiasis energetikos priemonių paketas⁷, skirtas veiksmingai elektros energijos ir dujų rinkai.

Kadangi su mišku susijusios pramonės šakos išmeta daug CO₂, jos turės dėti didžiausias pastangas siekiant mažinti klimato pokyčius. Šios pramonės šakos turi pasiekti aukštą aplinkos apsaugos lygį ir našiai naudoti energiją neprarasdamos konkurencingumo. Europos Sąjunga nėra suinteresuota, kad ateityje gamyba būtų perkelta į tas šalis, kuriose ne tokie griežti taršos apribojimai (anglies dvideginio nutekėjimas), nes tai turėtų neigiamų pasekmių aplinkai ir ekonomikai. Todėl Komisija klimato kaitos ir 2008 m. sausio 23 d. atsinaujinančios energijos pakete⁸ pripažįsta, kad daug energijos suvartojančių pramonės šakų padėtis yra specifinė, ir bando šį klausimą spręsti. Pakete pateikiami aiškūs daug energijos suvartojančių pramonės šakų, kuriose yra anglies dvideginio nutekėjimo rizika, nustatymo kriterijai. Komisija nustatys, kurie sektoriai ar pasektoriai priklauso šiai kategorijai; jiems turi būti nemokai suteikti leidimai (net iki 100 procentų) atsižvelgiant į veiksmingiausius metodus. Šiomis aplinkybėmis Komisija vertins, ar su mišku susijusioms pramonės šakoms galima taikyti tokią tvarką. Atsižvelgdama į tarptautines derybas dėl visuotinio susitarimo dėl klimato kaitos po 2012 m., Komisija ir ateityje vertins daug energijos suvartojančių pramonės šakų padėtį ir galbūt siūlys pakeitimus, visų pirma dėl nemokamų leidimų suteikimo arba dėl importuojamų produktų įtraukimo į Bendrijos prekybos taršos leidimais sistemą.

Pramonei būdingomis sąlygomis grindžiamais sektorių susitarimais gali būti skatinami veiksmai mažinti taršą tarptautiniu lygiu. Įgyvendinant tokius sektorių susitarimus išmetamų teršalų sumažėtų tiek, kad būtų galima veiksmingai spręsti klimato kaitos problemas; išmetamų teršalų kiekį būtų galima stebėti, tikrinti ir taikyti privalomas vykdymo užtikrinimo priemones.

Šiuo metu su mišku susijusios pramonės šakos yra svarbios šilumos ir elektros energijos tiekėjos ir medienos biokuro gamintojos, ir ateityje bus dar svarbesnės, nes jos skatina efektyviau naudoti medieną energijos ir medienos produktų gamybai. Biologinio perdirbimo būdu galima gaminti biokurą, iš medienos gaunamas chemines medžiagas ir kitus produktus. Miškų sektoriaus technologijų platformos biologinio perdirbimo darbo grupė atlieka svarbų vaidmenį, bandydama apibrėžti svarbiausius šios srities projektus. Šios pramonės šakoje sukaupta patirtis, technologijos ir tiekimo grandinė yra būtini atsinaujinančios energijos metodui taikyti.

c) Inovacijos ir MTP

Siekiant toliau didinti šių pramonės šakų konkurencingumą, būtinos didesnės investicijos į MTTP bei naujovišką techninių žinių ir prekybos įgūdžių naudojimą.

⁶ COM (2006) 841 galutinis.

⁷ COM (2007) 528, COM (2007) 529, COM (2007) 530, COM (2007) 531, COM (2007) 532.

⁸ Visų pirma COM (2008) 16 galutinis.

Miškų sektoriaus technologijų platforma (MSTP) – svarbi priemonė pramonės atstovų, Europos Komisijos ir valstybių narių veiksmams mokslinių tyrimų srityje derinti, todėl ji turėtų labai padėti stiprinti šio sektoriaus naujovių diegimo pajėgumą. MSTP parengta strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkė siekiama didinti ES konkurencingumą kuriant naujoviškus produktus ir paslaugas bei gerinant žaliavos ir energijos vartojimo efektyvumą.

Techninė pažanga chemijos pramonėje buvo naudinga plaušienos, popieriaus bei medienos pramonei. Panaši sąveika sieja mašinų pramonę ir plaušienos bei popieriaus pramonės. Tokie abipusiškai naudingi pramonės šakų ryšiai turėtų būti skatinami.

d) Prekyba ir bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis

Daugelis su mišku susijusių pramonės šakų susiduria su tarptautine konkurencija. Pasaulio rinkoje konkuruojančių plaušienos, popieriaus ir plokščių gamintojų, lentpjūvių ir poligrafijos įmonių skaičius nuolat didėja. Didindamos našumą ir investicijas į produktų plėtrą, naujoves ir mokslinius tyrimus, šios su mišku susijusios pramonės šakos prisitaiko prie besikeičiančios padėties. Daugelio ES įmonių veikla apima visą pasaulį.

Vis dėlto ES medienos ir popieriaus produktams vis dar nesukurta pakankamai galimybių patekti į trečiųjų šalių rinkas, nes kai kurie prekybos partneriai sudaro didelių tarifinių ir netarifinių kliūčių.

e) Komunikacija ir informacija

Spaudos ir pakavimo popieriaus paklausa didėja jau seniai, šis reiškinys glaudžiai susijęs su pajamų vienam gyventojui augimu. Popieriaus ir poligrafijos pramonė daugelyje rinkų susiduria su vis didesne, pvz., elektroninių priemonių, konkurencija, todėl atsiranda pajėgumo perteklius. Elektroninės ir spausdintos priemonės gali viena kitą papildyti. Popierinių pakuočių pramonė susiduria su didesne konkurencija, visų pirma plastiko.

Medienos produktų vienam gyventojui paklausa ES yra gerokai mažesnė nei Šiaurės Amerikoje ar Japonijoje, nes čia mažiau paplitusi medinių pastatų statyba. Tačiau ši sritis turi didelį augimo potencialą ir ateityje gali peržengti tradicines regionų ribas.

Teikti patikimesnę informaciją apie miškus ir su mišku susijusias pramonės šakas bei miško produktų ypatumus yra bendras poreikis. Profesionaliems naudotojams ir paprastiems vartotojams reikia suteikti informacijos apie medienos – atsinaujinančios, perdirbamos ir klimatą tausojančios žaliavos – ekonominius, techninius ir aplinkosaugos ypatumus.

3. INTEGRUOTASIS SU MIŠKU SUSIJUSIŲ ES PRAMONĖS ŠAKŲ TVARAUS KONKURENCINGUMO STIPRINIMO METODAS

3.1 Bendri tikslai

Atsižvelgiant į ES pramonės politiką ir tvaraus vystymosi strategiją, kuriomis siekiama sukurti palankesnes sąlygas gamybos pramonės šakoms, su mišku susijusios pramonės šakos – puikus nuo ES politikos plėtros neatsiliekančio sektoriaus pavyzdys. Šios pramonės šakos nuolat atnaujinamos, jose tinkamai pritaikomos žinios ir diegiamos naujovės, taip stiprinamas jų tvarumas ir didinamas konkurencingumas.

Nuo žaliavos priklausomos šios pramonės šakos atlieka svarbų vaidmenį švelninant klimato kaitą, skatina energijos tiekimo efektyvumą ir suvartoja daug energijos, todėl 2008 m. sausio 23 d. Komisijos integruotasis energijos ir klimato kaitos paketas yra svarbus pirmiausia šioms pramonės šakoms.

Taigi, toliau išvardyti politiniai tikslai užtikrina nuoseklų su mišku susijusių pramonės šakų konkurencingumo stiprinimo metodą, kurį taikant klimato kaitos ir energijos tikslai integruojami į šio sektoriaus pramonės strategiją:

- susijusių sektorių kompetencijos pritaikymas, tolesnė parama diegiant aukšto lygio naujoves ir plėtojant mokslinius tyrimus bei technologijų plėtrą;
- parama tvariam energijos tiekimui ir tvarios miškotvarkos skatinimas;
- tvaraus žaliavų tiekimo skatinimas ir sąžiningos konkurencijos užtikrinimas;
- išteklių naudojimo efektyvumo (naudojant žaliavas) gerinimas;
- su mišku susijusių pramonės šakų visapusiško dalyvavimo atsinaujinančios energijos šaltinių rinkose ir šilumą, elektros energiją bei medienos biokurą tiekiančiose rinkose lengvinimas.

3.2. Su mišku susijusių ES pramonės šakų konkurencingumo stiprinimo veiksmai

a) Galimybė gauti žaliavų

- Geriau derinant pasiūlą ir paklausą, būtų sudarytos geresnės tvaraus medienos žaliavos tiekimo su mišku susijusioms pramonės šakoms sąlygos. Tinkamą medienos žaliavos tiekimą šiai pramonei ir energetikos sektoriui galima užtikrinti aktyviai įgyvendinant tvarios miškotvarkos politiką. Siekiant didesnės pasiūlos reikia tobulinti miškų savininkų ir pramonės logistinius ryšius.
- Pasiūlos ir paklausos atotrūkį būtų galima sumažinti, jei želdinant bei atželdinant miškus ir tinkamiau naudojant išteklius būtų didinamas bendras miškų plotas ir medienos apimtis.
- Reikėtų skatinti tolesnę regeneruoto popieriaus ir medienos rinkos plėtrą, siekiant įtraukti daugiau pramonės šakų ir skatinti su mišku susijusias pramonės šakas naudoti daugiau regeneruoto popieriaus ir medienos.
- Valstybės narės ir pramonė turėtų remti ekonomiškai naudingiausias sprendimus, diegdamos atskiras popieriaus ir medienos atliekų surinkimo sistemas.
- Svarbu skatinti pramonę toliau aktyviai mažinti neteisėtą medienos ruošą ir prekybą neteisėtais medienos produktais⁹. Reikėtų labiau skatinti tvarią miškotvarką, pvz., įvedant miškotvarkos sertifikatus ar lygiavertes sistemas ir nustatant suderintas kontrolės procedūras, suteikiančias vartotojams galimybę sąmoningai rinktis tvarios miškotvarkos ir iš tvarių ir teisėtų šaltinių gaunamus produktus.
- Reikėtų sureguliuoti miško išteklių naudojimą įvairioms reikmėms Komisijos pasiūlyme dėl atsinaujinančių energijos išteklių skatinimo¹⁰ visapusiškai pripažįstama, kad biomasė naudojama ne tik atsinaujinančiai energijai gaminti, bet ir kitiems tikslams, todėl valstybės narės ir Komisija raginamos atkreipti dėmesį į skirtingus naudojimo būdus nacionaliniuose veiksmų planuose ir atliekant bendrą stebėseną bei rengiant ataskaitas.

Veiksmai

⁹ 2007 m. liepos mėn. gėrimų pakuočių gamintojai priėmė įsipareigojimą siekti 100 % visos pasaulyje gamybai naudojamos medienos atsekamumo.

¹⁰ COM (2008) 19 galutinis.

1. Remiantis nacionalinėmis miškų programomis ir panašiomis priemonėmis bei miškams skirtu veiksų planu valstybės narės, pramonė ir miškų savininkai raginami sudaryti palankesnes miško želdinimo, atželdinimo ir aktyvios bei tvarios miškotvarkos sąlygas ir tai skatinti, taip padedant švelninti klimato kaitą ir didinant medienos pasiūlą atkurti biologinę įvairovę.
2. Derindamas veiksmus su Miškų nuolatinio komiteto *ad hoc* darbo grupe dėl geresnio išteklių naudojimo, Miškininkystės ir miškų pramonės patariamasis komitetas ne tik svarstys, kaip geriau naudoti išteklius, bet ir ieškos papildomų sprendimų potencialiam medienos pasiūlos ir paklausos atotrūkiui mažinti.
3. Bendrijos miškininkystės ir miško pramonės politikos patariamasis komitetas toliau stebės regeneruoto popieriaus rinkas bei popieriaus ir medienos atliekų surinkimo sistemas, teiks konsultacijas, skatins ir plėtos ekonomišką bei kokybišką atliekų surinkimo sistemas.
4. Siekdama didinti medienos produktų regeneravimą, Komisija pradės tyrimą ir ieškos sprendimų popieriaus ir medienos atliekų surinkimo procedūrai tobulinti ir skatins vartotojus ir gamintojus perdirbti medieną.
5. Miškininkystės ir miškų pramonės patariamasis komitetas rengs apskritojo stalo diskusijas su miško pramonės atstovais, medienos importuotojais ir miško produktų platintojais bei kitomis suinteresuotosiomis šalimis dėl tolesnio privataus sektoriaus priemonių tobulinimo pagal ES miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos mediena (FLEGT) veiksų planą, pvz., dėl elgesio kodeksų, kurie padėtų neleisti naudotis neteisėtai nukirsta mediena ir jos produktais ir jais prekiauti.
6. Pramonė ir miškų savininkai raginami imtis iniciatyvos neleisti neteisėtai ruošti medienos ir skatinti tvarią miškotvarką. Skatinama aktyviai dalyvauti rengiant sertifikavimo ir lygiavertes sistemas ir imtis iniciatyvos ženklinimo srityje.
7. Komisija ir valstybės narės paaiškins, kaip viešųjų pirkimų direktyvos turi būti taikomos medienai ir popieriaus gaminiams, ir suteiks galimybę dalytis idėjomis ir patirtimi, susijusia su teisėtai ir tvariai medienai taikomais nacionalinių viešųjų pirkimų kriterijais.
8. Valstybės narės ir Komisija raginamos atkreipti dėmesį į skirtingus biomasės naudojimo būdus rengiant nacionalinius veiksų planus, atliekant bendrą atsinaujinančios energijos stebėseną ir rengiant ataskaitas.

b) Klimato kaitos politika ir aplinkosaugos teisės aktai

- Miškai ir su mišku susijusios pramonės šakos yra strategiškai svarbios švelninant klimato kaitą, todėl joms reikėtų skirti daugiau dėmesio.
- Anglies dvideginio kaupimasis nukirstų medžių produktuose gali padidinti miškų atliekamos anglies dvideginio sekvestracijos naudą, todėl jiems reikėtų skirti didesnę vaidmenį švelninant klimato kaitą.
- Klimato kaitos politika ir teršalų išmetimo leidimų prekybos sistema labai veikia kai kurias plaušienos ir popieriaus pramonės sritis. Tokia politika gali skatinti naujovių diegimą ir suteikti reikiamą ekonominę naudą, ekonomiškai naudingiausiu būdu kuriant mažiau anglies dvideginio išskiriančią ir tvarią ekonomiką, taip pat skatinti kitas daug teršalų išmetančias šalis nuo 2012 m. įgyvendinti ambicingas išmetamų teršalų mažinimo priemones. Sausio 23 d. Komisijos pasiūlyme dėl ES prekybos taršos leidimais sistemos numatytos būtinos priemonės, kurias dabar reikia parengti.

- Su mišku susijusioms pramonės šakoms taikomi Bendrijos aplinkosaugos teisės aktai turėtų būti pagrįsti tvaraus ir aktyvaus miško išteklių ir gamybos procesų naudojimo principu, paremtu geriausiais prieinamais gamybos būdais, taip pat neatmetant galimybės taikyti lanksčius sprendimus.
- Direktyva dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK) ir susiję informaciniai dokumentai yra svarbūs plėtojant išmetamųjų dujų prevencijos ir kontrolės priemones su mišku susijusiose pramonės šakose. Nuosekliai įgyvendindamos šią direktyvą valstybės narės svariai prisidės prie tvartos gamybos ES. Komisijos direktyvos dėl pramoninių išmetamųjų teršalų pasiūlyme, kuriame sujungiama TIPK ir susijusios sektorių direktyvos, skatinami geriausi prieinami gamybos būdai ir nauji gamybos būdai, kurie būtini tvarumui ir konkurencingumui užtikrinti.

Veiksmai

9. Bus ieškoma galimybių į tarptautines derybas dėl klimato kaitos politikos po 2012 m. įtraukti papildomą klausimą – privalumus ir problemas, susijusias su nukirstų medžių produktuose esančiomis anglies dvideginio sankaupomis.

10. Kartu su suinteresuotosiomis ir trečiosiomis šalimis Komisija nagrinės, kaip svarbūs yra sektoriniai susitarimai, kuriuos įgyvendinus išmetamų teršalų kiekis sumažėtų tiek, kad būtų galima veiksmingai spręsti klimato kaitos problemas, ir išmetamų teršalų kiekį būtų galima stebėti, tikrinti ir taikyti privalomas vykdymo užtikrinimo priemones. Tai apims geriausios patirties metodikas, susijusias su duomenų rinkimu ir pagrindiniais veiklos rodikliais.

11. Komisija parengs 2008 m. sausio 23 d. atsinaujinančios energijos ir klimato kaitos pakete numatytas priemones, skirtas daug energijos suvartojančioms pramonės šakoms: visų pirma bus nustatyti su anglies dvideginio nutekėjimu susiję sektoriai bei pasektoriai ir suteikti atitinkami leidimai. Šiomis aplinkybėmis Komisija vertins, ar su mišku susijusioms pramonės šakoms galima taikyti tokią tvarką. Atsižvelgdama į derybas dėl visuotinio susitarimo dėl klimato kaitos po 2012 m., Komisija ir ateityje vertins daug energijos suvartojančių pramonės šakų padėtį ir galbūt siūlys pakeitimus, visų pirma dėl nemokamų leidimų suteikimo arba dėl importuojamų produktų įtraukimo į Bendrijos prekybos taršos leidimais sistemą.

12. Peržiūrėdama plaušienos ir popieriaus informacinį dokumentą, Komisija paragins pramonę prisidėti prie informacijos mainų. Reikėtų skirti dėmesio lankstiems techniniams sprendimams nustatyti ir sudaryti palankias sąlygas valstybėms narėms nuosekliai juos įgyvendinti.

c) Inovacijos ir MTP

- Reikėtų stiprinti su mišku susijusių pramonės šakų žinių, naujovių diegimo ir MTTP lygį bei informacijos apie medienos produktų ypatumus sklaidą.
- Miško pramonės technologijų platformos strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkėje nustatytas nuoseklus mokslinių tyrimų prioritetų metodas apima visą medienos apdirbimo pramonės vertės grandinę nuo medienos ir antrinių žaliavų iki plaušienos ir popieriaus gamybos.
- Šiam sektoriui naudingas dalyvių (verslo įmonių, mokslininkų bendruomenių bei galutinių vartotojų) bendradarbiavimas, kuris sudarytų sąlygas spręsti dėl susiskaidžiusios pramonės struktūros kylančią išteklių ribojimo problemą, padėtų tobulinti MVĮ naujovių diegimą ir plėtoti augimo galimybes.

- Šių pramonės šakų augimo ir darbo vietų kūrimo galimybės ypač padeda vystyti mažiau išsivysčiusiems ES regionams, kaimo vietovėms ir atokiems regionams, kuriuose dažnai yra sutelkta daug su šia pramone susijusių specializuotų įgūdžių.

Veiksmai

13. Valstybės narės ir pramonė skatinamos atsižvelgti į strateginių mokslinių tyrimų darbotvarkę, įgyvendinant MTTP programas, ir skirti atitinkamų išteklių miškų sektoriaus švietimo ir mokymo reikmėms.

14. Su mišku susijusios pramonės šakos galės pasinaudoti ES 7-ąja bendrąja programa. Visų pirma, skatinami biokuro ir iš medienos gaunamų biologinių cheminių medžiagų gamybos metodai, našesnis naujos ir regeneruotos plaušienos bei kietos medienos naudojimas, taip pat pakuočių, spausdinimo ir statybos produktų bei procesų tobulinimas.

15. Valstybės narės ir regionai skatinami diegti ir plėtoti įmonių grupių metodą, kuris padėtų stiprinti esamas ir kurti naujas konkurencingas sąveikas miškų vertės grandinėje, ypač MVĮ. Tam gali būti teikiama parama pagal konkurencingumo ir inovacijų programą, skirtą tarptautinių grupių bendradarbiavimui ir grupinių strategijų vystymui sektorių lygmeniu.

16. Pagal sanglaudos politiką 2007–2013 m. skiriama parama padės didinti sektoriaus konkurencingumą ir tvarumą, ypač tuose ES regionuose, kuriuose susiklosčiusios nepalankiausios sąlygos. Pavyzdžiui, bus remiamos investicijos į atsinaujinančios energijos technologijas arba MTTP ir naujovių diegimo pajėgumų didinimą.

d) Prekyba ir bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis

- Galimybė įsigyti žaliavų ir vienodos užsienio prekybos sąlygos – pagrindiniai veiksniai, užtikrinantys tinkamas sąlygas ir aplinką ES įmonėms konkuruoti pasaulyje.
- Sudarant tvaresnes sąlygas Europos įmonėms pasaulyje, reikėtų siekti pažangos būtinų tarptautinių reikalavimų aplinkosaugos, sveikatos apsaugos ir saugumo srityje.
- Standartizacija sudaro palankesnes galimybes prekiauti mediena ir popieriaus produktais. Pagal Statybos produktų direktyvą¹¹ darnieji Europos produktų standartai suteikia galimybių visoje ES nešališkai įvertinti statybos produktų, įskaitant vietos ir importuotą medieną, techninius rodiklius.
- Be to, labai svarbu medienos statybos produktų standartų klausimais bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis, ypač tokiomis, kuriose didėja kokybiškų medienos produktų paklausa. Todėl trečiosios šalys taip pat gali pripažinti Europos standartus.

Veiksmas

17. Komisija toliau stengsis nustatyti ir įgyvendinti patekimo į rinką strategiją, suderintą su augimo ir darbo vietų kūrimo bei tvaraus vystymosi tikslais ir užtikrinančią galimybę įsigyti žaliavų pasaulyje ir remiančią tarifinių ir netarifinių kliūčių panaikinimą.

18. Komisija pradės dialogą su suinteresuotosiomis trečiosiomis šalimis, skirtą techniniams, teisinio reguliavimo ir susijusiems klausimams spręsti.

e) Komunikacija ir informacija

¹¹ Direktyva 89/106/EEB.

- Komunikacija ir įvaizdis – svarbūs veiksniai, padedantys stiprinti su mišku susijusių pramonės šakų konkurencingumą. Reikėtų aktyviau informuoti apie miško produktus ir su mišku susijusias pramonės šakas.
- Šio pramonės sektoriaus remiamos ir įgyvendinamos komunikacijos priemonės yra esminė sąlyga, siekiant atkreipti dėmesį į šių pramonės šakų ypatumus.
- Viešojo sektoriaus institucijos, universitetai ir pramonė gali padėti analizuoti ir plėsti šių pramonės šakų žinias.

Veiksmas

19. Valstybės narės, regionų valdžios institucijos, akademinės ir švietimo institucijos bus raginamos bendradarbiauti ir kurti tarptautinius tinklus, skirtus su mišku susijusių pramonės šakų ilgalaikiams pokyčiams tirti ir stebėti.